

Вула Матори

=

ЛУТКАЛИНА

Ναслоβ οριγινάλα
ΒΟΥΛΑ ΜΑΣΤΟΡΗ
Κουκλίνα

Copyright © για την εικονογράφηση εξωφύλλου Σ. Πατάκης ΑΕ
(Εκδόσεις Πατάκη), 2006

Copyright © Σ. Πατάκης ΑΕ (Εκδόσεις Πατάκη), Βούλα Μάστορη, 2006

За издање на српском језику © Креативни центар 2012

Βιβλιοθεκα *Свет је један*

књига педесет трећа
прво издање

Уредник библиотеке

Дејан Беговић

Уредник издања

Наталија Панић

Илуστратије

Бранислав Бркић

Лектор

Ивана Игњатовић

Дизајн корица

Душан Павлић

Припрема за штампу

Љиљана Павков

Издавач

Креативни центар, Београд, Градиштанска 8
тел.: 011 / 38 20 464, 24 40 659, 38 20 483
www.kreativnicentar.rs
e-mail: info@kreativnicentar.rs

За издавача

мр Љиљана Маринковић, директор

Штампа

Графостил

Тираж

2.000

ISBN 978-86-7781-912-5

Вула Мастори

ЛУТКАЛИНА

Превод са грчког
Александра В. Јовановић

Креативни центар

Врата се отворише и зачу се узвик као из старих америчких филмова: „*Honey, I am home!*“

Већ годину дана Лина би тако дозивала мачку кад би се у подне вратила кући. За тим, међутим, није било никакве потребе јер ју је њена Хани верно чекала, као и тада, поред врата. Лина би се затим спретно и хитро, не сагињући се при том, ослободила чизама – на којима никад није везивала пертле – и, обувши папуче с главом булдога, пошла би у собу док би Хани трчкарала за њом покушавајући да ухвати зубима једно од псећих ушију на папучама.

„Шта си радила данас?“, упита Лина мачку, седе на кревет и пусти да јој торба склизне с леђа. „Рекла бих да су ти се пси нешто много замерили кад си се тако устремила на моје папуче... Дођи да те цмокнем!“

Хани скочи на кревет и поче гласно да преде, а девојчица је нежно приви у загрљај.

„Рекла бих да су њи се њси нешто мнооо замерили кад си се
ишако усйремила на моје њајуче...“

„А сад, док не дође мој драги брат, можемо да проверимо мејл, да мало сурфујемо, да одемо на неки чет, да мало поразговарамо... Океј?“ И, носећи мачку у наручју, она оде до телефона и маминог радног стола, седе испред компјутера и отвори свој мејл. „Види! Три мејла! Али да се не радујемо прерано. Прво да видимо од кога су... Можда је то само оно рекламно ђубре...“

Тако је и било. И то сва три. Лина их бесно избриса и поче да отвара интернет странице. Заборавила је да је у стану сама с мачком, да би требало да руча сама с Маркосом, да ће јој мама касно доћи с посла и да тата у том часу улази у своју другу кућу.

Нешто пре него што јој се брат вратио кући Лина је искључила компјутер и погледала телефон очекујући да зазвони – и он је заиста одмах потом зазвонио. Лина направи фацу у стилу *знала сам* и подиже слушалицу.

„Бао, мама.“

И, наравно, то је била мама, као и обично у то време. Хтела је да чује да ли се Лина вратила из школе, да ли је добро, да ли је закључала врата за собом, да ли је Хани била добра...

„Телефон је дуго био заузет. Јеси ли била на интернету?“

„Јесам, али ником нисам давала неке податке о себи“, предухитри је Лина.

„Немој то никад да заборавиш, душо. Интернет је одличан, али може бити опасан ако ниси обазрива...“

„Већ смо то рекле, мама...“

„Добро. У рерни је пиле. Подгрејте га... А у фрижидеру је салата. Опрана је и исечена...“

„ОК, мама... Бај, мама...“, и Лина спусти слушалицу.

Око пола сата касније брат и сестра ручали су подгрејану пилетину без салате, пошто их је обоје подједнако мрзело да изваде салату из фрижидера, а свако од њих био је задубљен у свој часопис. После неког времена Маркос упита не дижући главу: „Како је било у школи, мала?“

Некада јој се допадало да је тако зове. Умиљавале су му се и она и Хани. Тако је било некада. Кад је стварно била *мала*. Али је у међувремену скоро постала жена! Имала је већ четрнаест година! И свој кључ! Демонстративно је ћутала.

„Шта ти је? Јеси ли појела и језик с том пилетином?“

„Баш духовито!“, одвратила је Лина остављајући часопис. „Слушај, у недељу је Костијин рођендан...“

„Нек јој је са срећом!“

„Прави журку!“

„Само нека прави.“

„Идемо.“

„Идеш *йи*.“

„Идемо обоје. Тредало би...“

„Зашто би *тредало*?“, упита Маркос спуштајући часопис. „Зар само зато што се тата оженио њеном мамом морамо да се појавимо на њеној журки? Види овако: ако тата одлучи да се разведе од њене маме ... шта га спречава да се још једном разведе? Сад бар зна како то иде... Ако се тата разведе од њене маме, какав би нам онда род била та Костија? Никакав! О томе ти говорим!“

„Ипак морамо да одемо“, наваљивала је Лина јер није могла да нађе неки бољи разлог. „Позвала нас је...“

„Позвала нас је на журку с гомилом другарица...“

„Биће и дечака...“

„Дечачића...“

„Што си ти избирљив, брате!“, повика Лина нестрпљиво. „Откад си кренуо у гимназију...“

„Како ти кажеш, мала“, Маркос се већ много помирљивије осмехивао и устао је од стола.

„Понеси свој тањир!“

„Да, госпођо!“

Ставио је тањир у судоперу.

„Стави га у машину за прање судова!“, нареди му Лина.

„Да, госпођо!“

„Најпре га испери!“

Зашто ја онда уошћиме сѣављамо у машину?, упитао се Маркос у себи поступивши нерадо

онако како му је сестра рекла. Затим се одвукао карактеристичним лењим кораком у своју собу и затворио за собом врата. На њима се налазила огромна налепница с натписом *Забрањен улаз!*

Лина је гунђајући распредила сто, а затим је села испред телевизора. Сваког петка у то време допуштала је себи да мало прелети по поподневним сапуницама. Углавном због тога да би била *обавешћена* пред сусрет с Костијом, пошто их је сваке суботе отац све водио на ручак – њих и своју нову породицу.

Ни ја не јорим од жеље да идем на Косџијину журку, иако да бисмо мирне душе моћи да одустијанемо, али некако не иде..., мислила је док је прелазила с једног канала на други. Та Косџија је чишћаву јодину млађа од мене, а у свему је испред мене! У оним својим шиз фармеркама са сјушћеним сџруком које носи да би јој се видео јујак, а јозади шџејоважа змаја (какве везе има јо шџо је у јишћану fake tattoo и шџо се већ јолако испира?) ... с разнобојним јрејачима на рукама ... самолџљивим украсима за нокџе на рукама и нојама. Па још и мобилни (чију фуџролу мења у зависности од јаргеробе!) и нејресџано размејивање SMS-ова... Чак и субојом, кад ручамо заједно! А ја нишћа! „Зрачење је шџејно за мождане ћелије и може довести до јоремећаја у функцији мозја!“; јонавља мама као јесмицу кад јој зајражим да ми куји мобилни. Узећу хендс-фри, мама! Узалуд.

Неће ни да чује. Кад најуним шеснаест̄. Знам да њако њовори збо̄и њо̄а њӣо је Маркос, коме је шеснаест̄ њодина, њек сад добио мобилни. И мама ња има. Кад Маркос изађе с друш̄ивом, зове ња да би се уверила како је све у реду. Пош̄ио њос'н Маркос излази с друш̄ивом. Само ја никуда не идем! За̄ио му се не иде на Кос̄ијину журку! Сӣурно има у њлану неки до̄љи њровод! Осим њо̄а, њос'н Маркос мисли да смо клинци.

„Ха-ха! Гуташ сапунице?“, почео је да је задиркује Маркос, који је изашао из своје собе и пошао према кухињи. „У заостатку си неколико епизода, сестрице. Не можеш да будеш у току ако гледаш само петком. Костија ће сутра опет бити корак испред тебе...“

„Баш ме брига!“, брецну се Лина. „И не гледам због ње, већ због себе. Да знам шта се догађа...“

„Како ти кажеш!“, кроз смех рече Маркос и узне сок из фрижидера.

„И тебе ми је доста! Не могу да те гледам!“ И пошто је угасила телевизор, она оде у своју собу и залупи вратима.

Пролазећи поред Линине собе, Маркос се задржа на тренутак да би погледао налепницу на њеним вратима. На њој је писало: *С̄иасӣе шуме!* На тренутак је изгледало као да ће да уђе, да јој приђе и загрли је као некада, да је заголица као некад и да ће разговарати као некад... Али се предомислио и отишао у своју собу затворивши

врата за собом. Откад су им се родитељи развели, Лина се непрестано препуцавала с њим, и то само због тога што је и он мушкарац као тата, који се *заљубио у друју жену и ојишао, а сви сје ви мушкарци исти и – џачка!* Маркос слегну раменима и погледа свој мобилни телефон. Имао је поруку од своје нове девојке Дине.

Наредног поподнева Лина је у пицами лежала на кревету покушавајући да чита књигу, док је Хани била склупчана поред њених ногу. Али никако није успевала да се концентрише. Ручак с татином новом породицом био је, као и обично, *јраво уживање!* Његова нова жена је, као и увек, била прељубазна са свима, а посебно с његовом *дившом*.

„Шта бисте појели?“, упитала је чим су сели, као да их је она позвала на ручак. „Шпагете с лососом су дивне, зар не, Никосе?“ А затим се окренула, погледала тату и наставила: „Пре неки дан вечерали смо овде“, објаснила је не скидајући осмех с лица. „Шта сте одлучили?“

Маркос је одмах рекао да ће он шпагете с лососом. Прво због тога што је обожавао шпагете, а друго због тога што није обраћао пажњу на то ко му их препоручује.

„Узећу пилетину без кромпира и зелену салату“, безбрижно је изјавила Лина. „На дијети сам“, закључила је истим тоном.

Костија, која је седела поред Лине, одмерила ју је зналачки од главе до пете и, као у поверењу, рекла: „Паметно! Али мени то није потребно.“ Онда је озарено наставила: „Зато мислим да ћу да смажем шпaгeтe с лососом! Њам-њам!“

„Луткалина, колико пута треба да ти кажем да ће обрине ући у моду?“, рекао је Линин отац.

Луткалина га је радознaло погледала. Тако ју је звао кад је желео да је развесели или нежно прекори. Раније јој се допадало такво тепање. У том имену спојио је њено име – Лина – с њеном љубављу према луткама. Али јој је у том тренутку то изгледало некако неприродно. А посебно због тога што ју је тако назвао пред својом новом женом и њеном ћерком. Раније му је веровала и кад ју је уверавао да не треба да буде забринута због своје тежине: „Видећеш да ћеш порасти и да ће све бити у реду. И ја сам био такав у пубертету. А види ме сад!“ А тата је баш био висок и витак. А веровала је и мами, која ју је уверавала у то да није на њу, јер је она у детињству била мршава, али у трудноћама није пазила на тежину, па се угојила. Више није веровала ни мами ни тати! И тачка! Она ће бити каријатида – висока на тату, а крупна на маму. А још је ту била и Костија, која ју је посматрала онако како то само она зна, која је љупко наручивала шпaгeтe с лососом и, док је чекала да јој донесу јело, разговарала мобилним, слала и примала поруке и, поврх свега, играла неку игрицу на телефону као да је сама за столом.

Кад је храна донета, Костија је најзад оставила мобилни и почела да једе шпагете с лососом испуштајући узвике уживања, исто као и Маркос. Лина је достојанствено секла своју пилетину и јела је, али се мучила око зелене салате јер су листови били неједнаке величине, па су јој они крупнији вирили из уста све док их не би сажвакала и прогутала. Чинило јој се због тога да личи на гусеницу.

„Долазите ли сутра код мене на журку?“, упита Костија Маркоса.

„Ммм“, промрмља Маркос пуних уста.

„Супер! Биће феноменално! Увек је тако! Феноменално!“, поновила је окрећући се према Лини.

То је, наравно, био први пут да иду на њену рођенданску журку. Тачније, још нису били у татином новом стану откад се оженио три месеца раније.

Каква је њо љубост да ћемо се феноменално њровесити суџра!, помисли Лина враћајући се у мислима догађајима за време ручка и благо додирну ногом Хани, која је лежала склупчана крај њених ногу. А њосџодин Маркос јој није рекао да ли ће доћи. Додацио јој је само ммм. А ња кокошка је њо ммм схваџила као да! Али ја њамо не идем сама! Без Маркоса не идем! Неће се извући, а њосле као да ниџџа није било! Иџи ће, хџео не хџео... А њоред свеџа, њроџусџиџу „Оџераџију Триџумф“.

Сваке недеље увече Лина је гледала ту емисију и поистовећивала се са свим тим непознатим певачима. Зато што је и сама била луда за музиком. Наравно, имала је разлоге због којих није била у некој од тих кућа где су ти млади људи живели затворени и где је безброј камера непрестано пратило и бележило сваки њихов корак. Да се није догодило то с њеним родитељима, можда би једног дана и постала певачица. Још у нижим разредима певала је у хору. Али никад није имала смелости да запева сама. Стидела се. Али то ће се променити. Зар не? Од малена је лако учила песме, и домаће и стране, али се није усуђивала да пева сама. Само ако би је неко пратио. Дар за певање наследила је од оца, који је често говорио како би постао певач да није завршио факултет. Некада би заједно певали, али кад год би он запевао тише, Лина би сместа ућутала.

„Хајде, Луткалина! Тако дивно певаш! Пусти мало да те слушам!“, замолио ју је једном.

„Не!“, зловољно је одговорила.

„Чуо сам како дивно певаш!“, рекао је тата.

„Само за себе!“, љутито је одговорила Лина.

До тада је певала за себе у купатилу верујући да је нико не чује. Певала је пред огледалом користећи као микрофон туш, или четкицу за зубе, или неку четку ... имитирала је велике домаће и стране извођаче са целе земаљске кугле. После тог разговора, наравно, певала је само кад је била

сигурна у то да је сама и да је нико не чује. И тако је изводила представу само пред Хани и луткама користећи уместо микрофона четку за фенирање.

Али Лина је престала да пева. Није више певала ни у хору, ни с пратњом, ни сама за себе. После развода родитеља, иако је много пута била сама у кући и могла је, рецимо, да иде из собе у собу и пева колико је грло носи и шта год пожели, није запевала ниједном. Као кад птице певачице изгубе глас због изненадног страха...

„Лино, телефон!“, зачула је мајчин глас испред врата своје собе.

Спустила је књигу на кревет и изашла из собе мрмљајући...

„Да имам мобилни, разговарала бих у својој соби, као Маркос... Зар не могу да имам нимало приватности у овој кући?!“

„Хало?“, зловољно је рекла прихвативши слушалицу и гледајући искоса маму, која је стајала у близини и скупљала неке папире.

Била је то Елени, њена најбоља другарица. Рекла јој је да женско друштво иде на кафу, па да ли би Лина желела да прођу поред њене куће и да је покупе...

„Хм... Не знам баш... Морам да учим...“

„Ма хајде, Лино!“, прекиде је другарица нестрпљиво. „Данас је субота!“

„Боље не... Други пут!“

„То је све што имаш да кажеш?!“, побуни се Елени с друге стране жице. „Потпуно си се учаурила! Изађи одатле већ једном!“

„Други пут“, невољно понови Лина.

„Добро. Бај!“

„Бај“, поновила је Лина и спустила слушалицу.

„То је била Елени, је л' тако?“, упита мама.

„Да“, кратко је одговорила Лина и пошла према својој соби.

„Не долази више овамо... Од прошле године...“

Лина није даље слушала. Ушла је у своју собу и затворила врата за собом. Отишла је право до полице с луткама и све их спустила на кревет.

„А сад ћемо се играти кумâ!“, рече Лина мачки тоном који није трпео противљење.

Лина је била свесна тога да је помало прерасла игре луткама, али је нико није питао да ли жели да одрасте. У суштини је желела да се врати у детињство. Не много. Највише за једну годину. У време кад су се лутке жалиле због тога што их занемарује, кад је мама радила само код куће и кад је тата живео с њима... Кад је са Елени почела да учи енглески у оближњој школи страних језика...

У тој школи спријатељиле су се с Корином и Попи. Прва је живела у згради у којој је становала и Елени, а друга мало даље. Познавале су их још из нижих разреда основне школе, али је Корина наставила школовање у музичкој школи пошто је желела да постане пијанисткиња, а Попи

у Арсакију.* На енглеском су поново ишле у исту групу и, откад су постале екипа, биле су нераздвојне и организовале су разне *сеансе учейворо*, што би се понекад претворило у тотални хаос. Понекад су стављале егзотичне маске на лице, понекад правиле избор нај-шиз фризуре, а понекад организовале ритуално гледање филмова. То се обично одигравало код Елени, пошто тамо није постојала опасност од тога да ће их гњавити друга деца из породице.

„Шта ће човеку изласци и кафа кад има вас?“, рече Лина и окупи лутке око мачке. „Не климај главом, Хани!“, прекори мачку.

Неко је дискретно покуцао на њена врата, а одмах затим зачуо се мамин глас.

„Могу ли да уђем, Лино?“

„Тренутак, мама!“ И пошто је једним покретом скупила лутке на гомилу, на брзину их је све вратила на полицу. „Уђи!“

Мама промоли главу кроз врата.

„Шта би желела за вечеру?“

„Шта има...“

„Ту смо само нас две. Маркос је јавио да ће појести нешто напољу.“

„Шта год ти желиш, мама“, рече Лина. *Зар Маркос икад једе с нама субојом увече?*, помислила је.

* Независна школа (прим. прев.).

„Хоћеш ли да наручимо пицу и да гледамо неки филм?“

„Пица гоји.“

„Па ниси баш толико дебела“, рече мама кроз смех.

„Кажем то због тебе“, одврати Лина пакосно. Одмах је зажалила, али је већ било касно.

Мама је ћутке погледа, а затим рече: „У понедељак почињем с дијетом.“

„Само тако кажеш!“, дрско рече Лина, иако је већ била љута на саму себе због онога што је рекла тренутак раније. „Осим тога, за ручак си могла да једеш пилетину, као и ја, а не *шијајетје с лососом*.“

„Добро, добро. Пусти ти мене!“, стрпљиво рече мама. „Онда – да наручимо пицу?“

„Добро, али *вејетјаријану*...“

„Океј!“, рече мама и затвори врата.

Лина је узела Хани у наручје и почела замишљено да је мази. Откад је сазнала да се тата заљубио у другу жену, покушавала је да схвати у чему је ствар и дошла је до поразног закључка да је, поред осталог, *најјетјежи* мамин грех вероватно било то што је набацила претерану килажу.

И она друга је рађала, као и мама, помисли. Шјио је родила само једно дете? Шјио није дар двоје? А мршава је као манекенка. И леја. Па и мама је леја, истјини за вољу, али не као манекенка. И име јој је Марјаријта, а не Сандра, као оној другој. Рекла сам јој да ијреба да ја ијромени у Марјо

јер је то више фенси, али неће. А она друга је музички продуцент, а не обичан рекламни агенцијски, као мама! И облачи се као манекенка! Мислим, она друга! Носи шикле и есенску одећу и увек је дођерана као да је управо из фризерског салона... А не као мама, која се не фарба, а облачи се као Еминем: дукс с кайуљачом... Носи три броја веће панталоне, обично с милион џепова крцајних разним плућима ... пајике и дебеле чарапе ... мушка фризура... Као Маркос! Чак се ни он не облачи увек тако. Човека је страх да је погледа! А после мени каже како треба да изгledим на свој изглед! Да везујем периле, да се чешљам, да се дођерујем... Наравно, у складу са својим годинама! Да се разумемо. Мама није као она друга, која дозвољава својој ћерки да се облачи онако како жели и која јој социјално доноси фотографије светских звезда са аутомобилом. Није да ми је криво... Нисам ја као Косија – она би цркла само да чује сваки нов бранч с телевизije и из шадлоида... Ето зашто ми се не иде сувише на њену журку... Сигурно су јој све дружице такве. Кокошке, а праве се да су њамејне и леје...

На журку их је одвезла мама. Оставила их је испред зграде, али није хтела да с попне с њима, наводно да не би тражила место за паркирање.

„Лепо се проведите!“, рекла им је и одјурила.

„Каснимо“, мрзовољно рече Лина и поправи машину на поклону који су носили Костији. „Наравно, захваљујући теби. Колико ти само времена треба да слепиш ту косу! Па онда још сто пута станеш испред огледала и провериш да ти случајно није побегла нека длака!“

„Што се ти толико палиш?! Довољно је и то што смо уопште дошли...“

Лина хитро потражи звонце поред којег је писало: *Никос Сћефанидис – Сандра Иконому*, и притисну га.

„Четврти спрат!“, зачуо се после кратке паузе глас из интерфона, а врата су се истовремено отворила.

После развода родитеља Лина се удаљила од другарица, почела да пева без *џласа* – чак и у хору – и да се поново игра луткама. Осим тога, она сматра да је дебела, а своје тајне поверава само мачки Хани. Тако је било све док није добила први мејл од непознатог *Crazyboy*-а...

ISBN 978-86-7781-912-5

9 788677 181912 5

www.kreativnicentar.rs